KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.2.2015 r.
COM(2015) 69 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2013 DOTYCZĄCE ŻYWNOŚCI I SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2013 DOTYCZĄCE ŻYWNOŚCI I SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie, zgodnie z wymogami art. 7 ust. 4 dyrektywy 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego[1], dotyczy okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. Zawiera ono zestawienie informacji przekazanych Komisji Europejskiej przez 26 państw członkowskich. Malta i Chorwacja nie przedłożyły danych za rok 2013. Chorwacja przystąpiła do UE w dniu 1 lipca 2013 r.

2. PODSTAWA PRAWNA I KONTEKST

Zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 1999/2/WE państwa członkowskie są zobowiązane do przesyłania Komisji co roku:

– wyników kontroli przeprowadzonych w jednostkach przeprowadzających napromienianie promieniowaniem jonizującym, szczególnie w odniesieniu do kategorii i ilości żywności oraz składników żywności poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek,

oraz

– wyników kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu i metod stosowanych do wykrywania, czy produkt został poddany działaniu promieniowania jonizującego.

W art. 7 ust. 4 wspomnianej dyrektywy nakłada się na Komisję obowiązek opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*:

– szczegółowych danych dotyczących zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich, a także wszelkich zmian ich statusu,

– sprawozdania w oparciu o informacje dostarczane co roku przez krajowe organy nadzoru.

Informacje dotyczące ogólnych aspektów napromieniania żywności są dostępne na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Zdrowia i Konsumentów[2].

[1] Dyrektywa 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego (Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 16).

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

2.1. Jednostki przeprowadzające napromienianie

Żywność i składniki żywności mogą być poddawane napromienianiu wyłącznie w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie. Jednostki w UE są zatwierdzane przez właściwe organy państw członkowskich. Zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 1999/2/WE państwa członkowskie mają obowiązek przekazywania Komisji wykazów swoich zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie.

Napromienianie żywności i składników żywności może być przeprowadzane wyłącznie za pomocą następujących źródeł wymienionych w załączniku II do wspomnianej dyrektywy:

– promieni gamma pochodzących z nuklidów promieniotwórczych ^{60}Co lub ^{137}Cs,

– promieni rentgenowskich wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 5 MeV lub poniżej tego poziomu,

– elektronów wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 10 MeV lub poniżej tego poziomu.

Wykaz zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich jest publicznie dostępny, gdyż został opublikowany przez Komisję[3].

2.2. Napromieniona żywność oraz składniki żywności

Napromienianie suszonych ziół aromatycznych oraz przypraw korzennych i warzywnych dozwolone jest w UE na podstawie dyrektywy 1999/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego[4]. Ponadto siedem państw członkowskich powiadomiło Komisję o utrzymaniu krajowych zezwoleń w odniesieniu do niektórych rodzajów żywności oraz składników żywności zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 1999/2/WE. Wykaz krajowych zezwoleń został opublikowany przez Komisję[5].

Wszelkie napromienione środki spożywcze zawierające jeden lub więcej napromienionych składników żywności należy opatrzyć etykietą z napisem „napromienione” lub „poddane promieniowaniu jonizującemu”. Jeśli napromieniony produkt stosowany jest jako składnik żywności wieloskładnikowej, taki sam napis dołącza się do nazwy tego składnika w wykazie składników. W przypadku produktów sprzedawanych luzem napis ten umieszcza się łącznie z nazwą produktu na wywieszce lub informacji powyżej lub obok pojemnika, w którym znajdują się te produkty.

Do celów egzekwowania prawidłowego etykietowania i wykrywania niedozwolonych produktów Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN), po

---

3 Dz.U. C 265 z 1.9.2012, s. 3.

4 Dyrektywa 1999/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego (Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 24).

5 Dz.U. C 283 z 24.11.2009, s. 5.

otrzymaniu odpowiedniego zlecenia od Komisji, ustalił normy dla kilku metod analitycznych.

3. WYNIKI KONTROLI DOKONANYCH W JEDNOSTKACH PRZEPROWADZAJĄCYCH NAPROMIENIANIE ORAZ STOSOWANE DAWKI

W tej części sprawozdania przedstawiono wyniki kontroli dokonanych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, w szczególności w odniesieniu do kategorii i ilości produktów poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek. Według informacji przekazanych przez państwa członkowskie kontrole dokonane przez właściwe organy potwierdziły zgodność zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie z wymogami dyrektywy 1999/2/WE.

W poniższych tabelach i wykresach przedstawiono wyniki kontroli dokonanych w 2013 r. w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich, w szczególności w odniesieniu do kategorii i ilości żywności oraz składników żywności poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek.

3.1. Podsumowanie sytuacji w UE

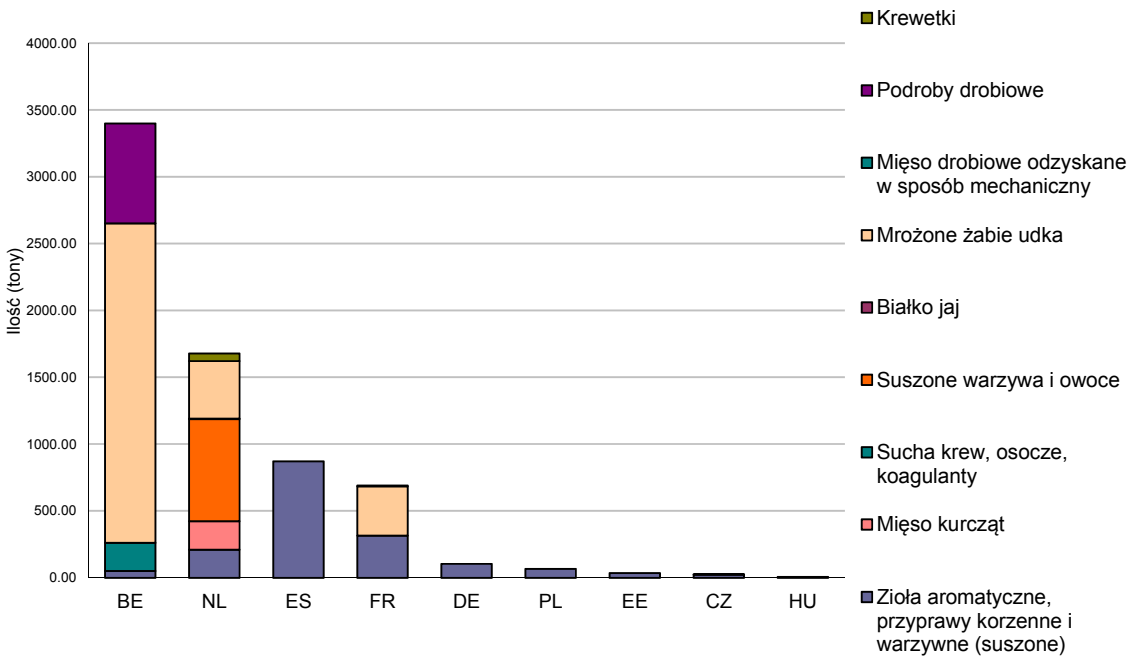
Poniższa tabela zawiera zestawienie ilości środków spożywczych (w tonach) poddanych działaniu promieniowania jonizującego w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie znajdujących się w 13 państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Państwo członkowskie	Liczba zatwierdzonych jednostek	Ilość (t) poddana napromienianiu
Belgia	1	3399,3
Bułgaria	2	Żywności nie poddawano napromienianiu
Republika Czeska	1	24,4
Niemcy	4	103,3
Estonia	1	35,2
Hiszpania	3*	871,0
Francja	5	691,0
Włochy	1	Żywności nie poddawano napromienianiu
Węgry	1	6,7
Niderlandy	2	1678,6
Polska	2	66,7
Rumunia	1	Żywności nie poddawano napromienianiu
Zjednoczone Królestwo	1	Żywności nie poddawano napromienianiu
Ogółem:	**25**	**6876,2**

* W dwóch z trzech jednostek nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

W Unii Europejskiej istnieje 25 zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie znajdujących się w 13 państwach członkowskich. W 7 z 25 zatwierdzonych jednostek nie poddano napromienianiu żadnych środków spożywczych. W 2013 r. jedynie 9 z 13 państw członkowskich poddawało środki spożywcze napromienianiu.

Poniższy histogram podsumowuje ilość środków spożywczych (w tonach) i kategorie produktów poddanych działaniu promieniowania jonizującego w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w Unii Europejskiej w 2013 r.:

W następujących państwach członkowskich nie ma żadnych zatwierdzonych jednostek: Dania, Irlandia, Grecja, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Austria, Słowenia, Słowacja, Finlandia, Szwecja, Portugalia.

W poniższych tabelach przedstawiono kategorie produktów poddanych napromienianiu w danych państwach członkowskich oraz stosowane dawki.

3.2. Belgia

Środki spożywcze	**Dawka pochłonięta (kGy)**
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	4–7,9
Sucha krew, osocze, koagulanty	2,2–6,6
Mrożone żabie udka	2,7–4,7
Podroby drobiowe	3,1–4,4

3.3. Republika Czeska

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	5,66–9,92
Suszone warzywa i owoce*	6,65–8,7

* *Leccinum* sp., *Suillus luteus*, *Boletus edulis* oraz mieszanka suszonych grzybów.

3.4. Niemcy

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	5–10

3.5. Estonia

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	10

3.6. Hiszpania

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	9,31

3.7. Francja

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	5–10
Mrożone żabie udka	1–10
Mięso drobiowe odzyskane w sposób mechaniczny	4–10

3.8. Węgry

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	2–10

3.9. Niderlandy

Środki spożywcze	Dawka pochłonięta (kGy)
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	4–8
Mięso kurcząt	3–5
Suszone warzywa i owoce	2–8

Białko jaj	1
Mrożone żabie udka	4-8
Krewetki	3

3.10. Polska

Środki spożywcze	**Dawka pochłonięta (kGy)**
Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	5–10

4. WYNIKI KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA ETAPIE WPROWADZANIA PRODUKTÓW DO OBROTU ORAZ METODY STOSOWANE DO WYKRYWANIA NAPROMIENIONEJ ŻYWNOŚCI

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu oraz metody stosowane do wykrywania, czy produkt został poddany działaniu promieniowania jonizującego.

4.1. Podsumowanie sytuacji w UE

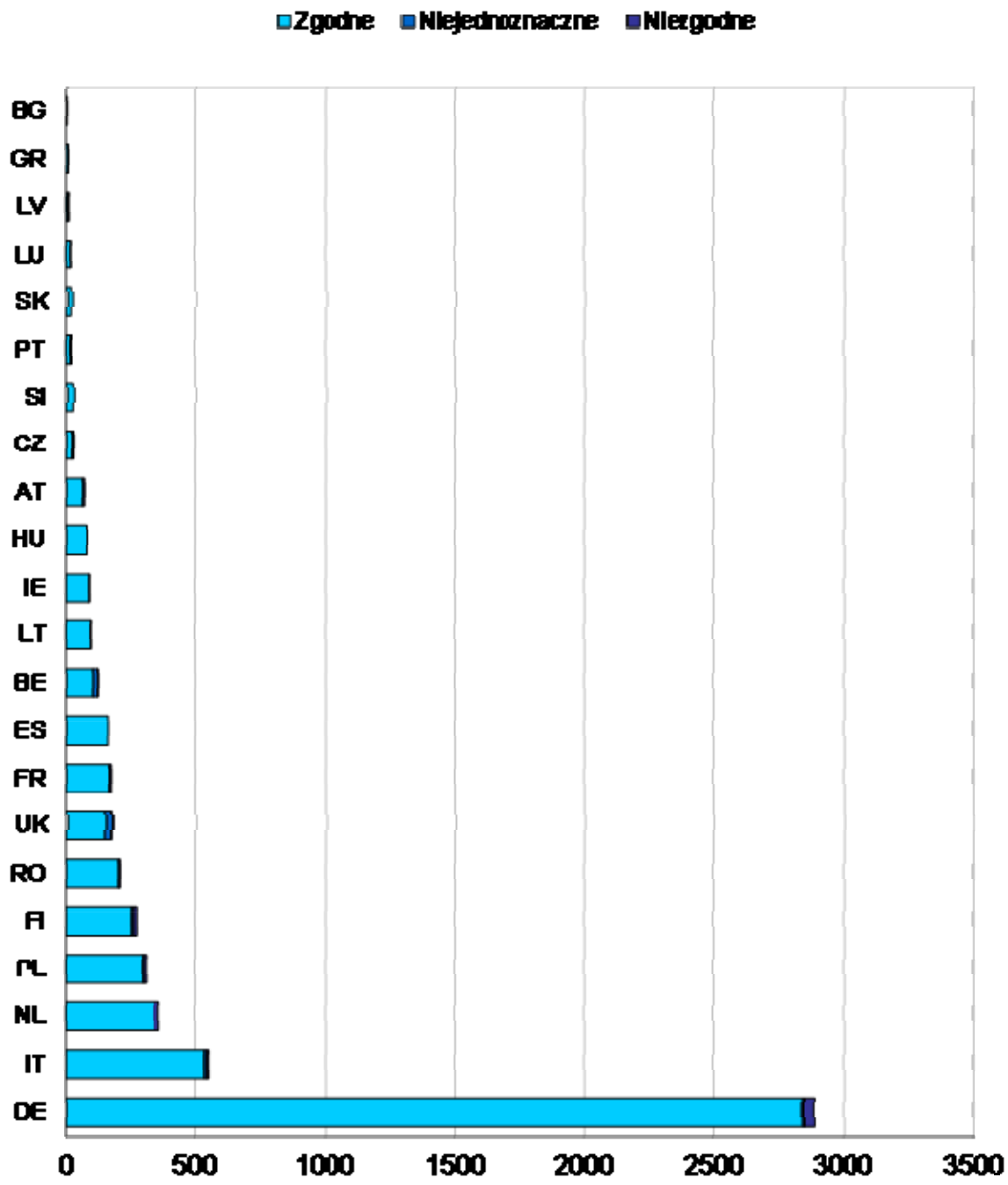
Poniższa tabela zawiera zestawienie zbadanych próbek oraz wyniki otrzymane dla całej Unii Europejskiej:

Państwo członkowskie	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Liczba próbek ogółem**	**% w stosunku do łącznej liczby próbek w UE**
BE	104	16	3	123	**2,1 %**
BG	5	0	0	5	**0,1 %**
CZ	26	1	3	30	**0,5 %**
DK	NPK	NPK	NPK	NPK	
DE	2839	9	38	2886	**50,5 %**
EE	NPK	NPK	NPK	NPK	
IE	90	0	1	91	**1,6 %**
EL	10	0	0	10	**0,2 %**
ES	162	0	0	162	**2,8 %**
FR	167	0	7	174	**3,0 %**
HR	NPD	NPD	NPD	NPD	
IT	535	10	8	553	**9,7 %**
CY	NPK	NPK	NPK	NPK	
LV	8	0	5	13	**0,2 %**
LT	95	0	2	97	**1,7 %**
LU	18	0	2	20	**0,4 %**
HU	81	0	0	81	**1,4 %**
MT	NPD	NPD	NPD	NPD	
NL	340	0	20	360	**6,3 %**
AT	65	0	7	72	**1,3 %**

PL	296	3	10	308	**5,4 %**
PT	19	1	3	23	**0,4 %**
RO	201	4	3	208	**3,6 %**
SI	28	0	0	28	**0,5 %**
SK	21	0	0	21	**0,4 %**
FI	252	7	13	272	**4,8 %**
SE	NPK	NPK	NPK	NPK	
UK	149	22	5	176	**3,1 %**
Ogółem w UE	**5511**	**73**	**130**	**5713**	**100 %**
	96,4 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

NPD: Nie przedstawiono danych. NPK: Nie przeprowadzono kontroli.

Poniższy histogram zawiera zestawienie zbadanych próbek i wyników otrzymanych w poszczególnych państwach członkowskich:

4.2. Belgia. Liczba próbek: 123

		Liczba próbek: 123			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Owoce (suszone)	5	0	0	EN 1788
	Grzyby (świeże)	3	0	0	EN 1788
	Produkty z ciasta makaronowego	7	6	1*	EN 1788
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	4	0	0	EN 1788
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Mięczaki	20	0	0	EN 1788
	Krewetki	18	0	0	EN 1788
Zioła i przyprawy	Zioła i przyprawy (mrożone)	16	2	0	EN 1788
	Herbata	19	2	0	EN 1788
Mięso i produkty mięsne	Żabie udka	2	6	1*	EN 1788
Inne	Suplementy diety	10	0	1**	EN 1788
Ogółem:		**104**	**16**	**3**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**85 %**	**13 %**	**2 %**	

* Błędne oznakowanie.

** Napromienianie niedozwolone.

4.3. Bułgaria. Liczba próbek: 5

		Liczba próbek: 5			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	4	0	0	EN 1788
	Herbata	1	0	0	EN 1788
Ogółem:		**5**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4. Republika Czeska. Liczba próbek: 30

		Liczba próbek: 30			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Czosnek	3	0	0	EN 1788
	Makaron błyskawiczny typu noodle	1	0	0	EN 1788
	Grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	3	0	0	EN 1788
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	8	1	0	EN 1788
	Herbaty ziołowe/napary	2	0	0	EN 1788
Inne	Suplementy diety (proszek z juki)*	4	0	1	EN 1788
	Zupy*	5	0	2	EN 1788
Ogółem:		**26**	**1**	**3**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**87 %**	**3 %**	**10 %**	

* Badanie próbek pod kątem napromienienia dało wynik pozytywny. Napromienione produkty nie były opatrzone etykietami. W dokumentach towarzyszących napromienionym środkom spożywczym lub odnoszących się do nich nie było wzmianki o poddaniu ich napromienieniu, dlatego nie można było stwierdzić, czy dany produkt został napromieniony w jednostce zatwierdzonej przez UE.

4.5. Dania

Ze względu na ograniczone zasoby finansowe nie przeprowadzono w 2013 r. żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu.

4.6. Niemcy. Liczba próbek: 2886

		Liczba próbek: 2886			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Produkty zbożowe	9	0	0	EN 1788 EN 1787
	Zboża	1	0	0	EN 1787
	Owoce (suszone)	80	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751

	Owoce (świeże)	51	0	0	EN 1784 EN 1788 EN 1787
	Grzyby (świeże)	14	0	0	EN 1788 EN 13751
	Grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	142	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Ziemniaki	10	0	0	EN 1788
	Jadalne nasiona roślin strączkowych	66	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	36	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Warzywa (świeże)	19	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Skorupiaki, mięczaki, omułki i inne zwierzęta wodne (w tym uzyskane z nich produkty)	148	0	5**	EN 1786 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Ryby i produkty rybne	41	0	1***	EN 1784 EN 1786 EN 1788
	Ryby i owoce morza (suszone)	14	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	1124	6	3**	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Zioła i przyprawy (przyprawy kulinarne lub dodatki do potraw)	197	0	6*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Herbata	201	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Mięso i produkty mięsne	Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	31	0	0	EN 1784 EN 1786 EN 1787
	Produkty mięsne (z wyjątkiem kiełbas)	48	0	0	EN 1784 EN 1786
	Inne	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Mięso drobiowe	118	0	0	EN 1786
	Produkty wędliniarskie	30	0	0	EN 1784 EN 1786
Mleko i produkty mleczne	Masło (z ziołami)	6	0	0	EN 1786
	Sery (zawierające przyprawy korzenne/zioła)	41	0	0	EN 1788 EN 1787

	Mleko i produkty mleczne	1	0	0	EN 1787
Inne	Kawa	0	0	1***	EN 1788
	Suplementy diety	154	1	4***	EN 1788 EN 13751
	Posiłki i dania (gotowe)	24	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Inne	33	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Sosy i zupy (w proszku)	199	2	16*	EN 1788 EN 13751
Ogółem:		**2839**	**9**	**38**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**98 %**	**0 %**	**1 %**	

* Błędne oznakowanie.
** Błędne oznakowanie lub napromienianie niedozwolone.
*** Napromienianie niedozwolone.

4.7. Estonia

W 2013 r. nie przeprowadzono w Estonii żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu ze względu na brak laboratoriów przeprowadzających badania pod kątem promieniowania jonizującego. Ponadto według właściwych organów estońskich nie stwierdzono podejrzanych przypadków dotyczących potencjalnie niezgodnych napromienionych środków spożywczych na rynku estońskim.

4.8. Irlandia. Liczba próbek: 91

		Liczba próbek: 91			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Jagody	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zboża, nasiona, warzywa i owoce	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Makaron błyskawiczny typu noodle	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Proszek pomidorowy	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zioła i przyprawy	26	0	0	EN 1788 EN 13751
Mięso i produkty mięsne	Mieszanka Burger Mix	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Inne	Suplementy diety	52	0	1*	EN 1788 EN 13751
Ogółem:		**90**	**0**	**1**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* Błędne oznakowanie.

4.9. Grecja. Liczba próbek: 10

		Liczba próbek: 10			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	9	0	0	EN 13751
	Herbaty ziołowe/napary	1	0	0	EN 13751
Ogółem:		**10**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.10. Hiszpania. Liczba próbek: 162

		Liczba próbek: 162			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Owoce (suszone)	8	0	0	EN 13708
	Grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Orzechy	4	0	0	EN 1787
	Nasiona oleiste	32	0	0	EN 13751
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	24	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Ryby i produkty rybne	17	0	0	EN 1786
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	45	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Herbaty ziołowe/napary	10	0	0	EN 13751
Mięso i produkty mięsne	Mięso	10	0	0	EN 1786
Ogółem:		**162**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.11. Francja. Liczba próbek: 174

		Liczba próbek: 174			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Zboża, nasiona, warzywa i owoce	54	0	0	EN 1787
	Inne	8	0	0	EN 1788
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne	Krewetki	20	0	1*	EN 1786

bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty					
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	44	0	2*	EN 1788
Mięso i produkty mięsne	Żabie udka	10	0	0	EN 1786
	Mięso i produkty mięsne	31	0	4*	EN 1784
Ogółem:		**167**	**0**	**7**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* Błędne oznakowanie.

4.12. Włochy. Liczba próbek: 553

		Liczba próbek: 553			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Zboża	2	2	0	EN 1788 EN 13751
	Owoce (suszone)	8	0	0	EN 13708 EN 13784 EN 1787
	Owoce (świeże)	7	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Czosnek	17	1	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Orzechy	20	0	0	EN 13784 EN 1787 EN 13751
	Cebula	22	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Inne warzywa	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ziemniaki	26	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Jadalne nasiona roślin strączkowych	12	0	0	EN 13784 EN 13751
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Skorupiaki, mięczaki, omułki i inne zwierzęta wodne (w tym uzyskane z nich produkty)	95	1	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Ryby i produkty rybne	18	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13784
	Krewetki	38	3	4***	EN 1788 EN 13751
	Surimi	0	2	0	EN 1788

Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	124	0	1*	EN 1788 EN 13784 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Suplementy diety	25	0	1**	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Herbata	13	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Mięso i produkty mięsne	Żabie udka	14	0	2	EN 1786 EN 13751
	Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	36	0	0	EN 1786 EN 13784
	Mięso drobiowe	39	0	0	EN 1786 EN 13784
Inne	Posiłki i dania (gotowe)	0	1	0	EN 1788
	Sosy i zupy (w proszku)	1	0	0	EN 13751
	Ogółem:	**535**	**10**	**8**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* Błędne oznakowanie.
** Błędne oznakowanie lub napromienianie niedozwolone.
*** Błędne oznakowanie lub napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE.

4.13. Cypr

W 2013 r. nie przeprowadzono na Cyprze żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu ze względu na brak laboratoriów przeprowadzających badania pod kątem promieniowania jonizującego.

4.14. Łotwa. Liczba próbek: 13

		Liczba próbek: 13			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	3	0	0	EN 1788
Inne	Suplementy diety	5	0	5*	EN 1788
	Ogółem:	**8**	**0**	**5**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**62 %**	**0 %**	**38 %**	

* Napromienianie niedozwolone.

4.15. Litwa. Liczba próbek: 97

		Liczba próbek: 97			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Inne	Suplementy diety	95	0	2*	EN 13783
	Ogółem:	**95**	**0**	**2**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**98 %**	**0 %**	**2 %**	

* Napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE.

4.16. Luksemburg. Liczba próbek: 20

		Liczba próbek: 20			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Surowe mrożone krewetki wielkie	10	0	0	EN 1788
Mięso i produkty mięsne	Żabie udka	5	0	0	EN 1786
Inne	Suplementy diety	3	0	2*	EN 1788
Ogółem:		**18**	**0**	**2**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* W Luksemburgu napromienianie jest niedozwolone, produkty pochodzą z USA.

4.17. Węgry. Liczba próbek: 81

		Liczba próbek: 81			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	81	0	0	EN 1788
	Ogółem:	**81**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.20. Niderlandy. Liczba próbek: 360

		Liczba próbek: 360			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Inne	101	0	0	EN 1788 EN 13751
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Zgłoszono jedynie kategorię.	40	0	8*	EN 1788 EN 13751
Zioła i przyprawy	Zgłoszono jedynie kategorię.	83	0	1***	EN 1788 EN 13751
Mięso i produkty mięsne	Zgłoszono jedynie kategorię.	3	0	0***	EN 1788 EN 13751
Inne	Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	3	0	0	EN 1788 EN 13751
	Suplementy diety	83	0	11**	EN 1788 EN 13751
	Drób	27	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ogółem:	**340**	**0**	**20**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* Błędne oznakowanie.
** Napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE.
*** Nie podano przyczyny.

4.21. Austria. Liczba próbek: 72

		Liczba próbek: 72			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Skorupiaki, mięczaki, omułki i inne zwierzęta wodne (w tym uzyskane z nich produkty)	20	0	2**	EN 1786

Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	30	0	0	EN 1788 EN 13751
Inne	Sosy i zupy (w proszku)	15	0	5*	EN 1788 EN 13751
	Ogółem:	**65**	**0**	**7**	
	Ogółem % zbadanych próbek:	**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* Błędne oznakowanie.

** Napromienianie niedozwolone.

4.22. Polska. Liczba próbek: 308

		Liczba próbek: 308			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Jagody	1	0	0	EN 1787
	Zboża, nasiona, warzywa i owoce	1	0	0	EN 1784
	Owoce suszone	4	0	0	EN 13708
	Owoce (świeże)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Owoce (tropikalne)	7	0	0	EN 1784 EN 1788
	Czosnek	13	0	0	EN 1788
	Grzyby (świeże); grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	1	0	0	EN 1788
	Cebula	1	0	0	EN 1788
	Ziemniaki	2	0	0	EN 1788
	Jadalne nasiona roślin strączkowych	3	0	0	EN 1788
	Zupy	1	0	0	EN 1788
	Herbata	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	1	0	0	EN 1788
	Warzywa (świeże)	1	0	0	EN 1788
Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne oraz uzyskane z nich produkty	Skorupiaki lub mięczaki (mrożone)	1	0	0	EN 1788
	Skorupiaki, mięczaki, omułki i inne zwierzęta wodne (w tym uzyskane z nich produkty)	5	0	0	EN 1786
	Ryby i produkty rybne	15	0	0	EN 1786
	Krewetki	4	0	0	EN 13751
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	63	0	0	EN 1788 EN 13751
	Czosnek	4	0	0	EN 1788
	Herbaty ziołowe/napary	1	0	0	EN 13751
	Zioła i przyprawy (świeże)	3	0	0	EN 1788
	Inne	1	0	0	EN 1788
	Herbata	1	0	0	EN 1788 EN 13751

	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	2	0	0	EN 1788
Mięso i produkty mięsne	Mięso	9	0	0	EN 1784 EN 1786
	Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Mięso (z różnych ptaków, kangurze, zajęcze)	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Mięso drobiowe	5	0	0	EN 1784 EN 1786
Mleko i produkty mleczne	Sery zawierające przyprawy korzenne/zioła	32	1	7*	EN 1788
	Ser biały	4	0	0	EN 1788
	Sery dojrzewające	1	1	0	EN 1788
	Mleko i produkty mleczne	3	0	0	EN 1788
Inne	Jagody	1	0	0	EN 1787
	Owoce suszone	2	0	0	EN 13708
	Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	8	0	1**	EN 1788 EN 13751
	Suplementy diety	19	0	2***	EN 1788 EN 13751
	Owoce (tropikalne)	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Herbaty ziołowe/napary	2	0	0	EN 13751
	Grzyby (świeże); grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	10	0	0	EN 1788
	Inne	1	0	0	EN 1788
	Sosy i zupy (w proszku)	19	0	0	EN 1788
	Zupy	5	1	0	EN 1788
	Herbata	23	0	0	EN 1788 EN 13751
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	1	0	0	EN 1788
Ogółem:		**296**	**3**	**10**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**96 %**	**1 %**	**3 %**	

* Błędne oznakowanie.
** Napromienianie niedozwolone.
*** Inne; błędne oznakowanie.

4.23. Portugalia. Liczba próbek: 23

		Liczba próbek: 23			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	6	0	0	EN 13751
	Herbaty ziołowe/napary	1	0	0	EN 13751

Inne	Suplementy diety	12	1	3*	EN 13751
Ogółem:		**19**	**1**	**3**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**83 %**	**4 %**	**13 %**	

* Napromienianie niedozwolone.

4.24. Rumunia. Liczba próbek: 208

		Liczba próbek: 208			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Owoce (suszone)	1	0	0	EN 13751
	Nasiona	13	0	0	EN 13751
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	3	0	0	EN 13751
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	133	4	3*	EN 1788 EN 13751
	Herbaty ziołowe/napary	22	0	0	EN 1788 EN 13751
	Herbata	5	0	0	EN 13751
Inne	Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	2	0	0	EN 13751
	Suplementy diety	22	0	0	EN 1788 EN 13751
Ogółem:		**201**	**4**	**3**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* Napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE.

4.25. Słowenia. Liczba próbek: 28

		Liczba próbek: 28			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Jagody	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Czosnek	5	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Herbata	5	0	0	EN 13751 EN 1787
Mięso i produkty mięsne	Bulion z kurczaka	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Mięso i produkty mięsne	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Mięso drobiowe	3	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Inne	Zupy	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751

Ogółem:	**28**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.26. Słowacja. Liczba próbek: 21

		Liczba próbek: 21			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zioła i przyprawy	Inne	4	0	0	EN 1784 EN 1788
Mięso i produkty mięsne	Inne	1	0	0	EN 1784 EN 1788
Mleko i produkty mleczne	Sery dojrzewające	1	0	0	EN 1784
Inne	Inne	15	0	0	EN 1784 EN 1788
Ogółem:		**21**	**0**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.27. Finlandia. Liczba próbek: 272

		Liczba próbek: 272			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Jagody	14	0	1*	EN 13751
	Produkty zbożowe	8	0	0	EN 13751
	Owoce (suszone)	3	0	0	EN 13751
	Grzyby lub produkty z grzybów (suszone)	2	0	0	EN 13751
	Orzechy	0	0	4*	EN 13751
	Warzywa i produkty warzywne (suszone)	30	0	0	EN 13751
Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	111	1	2**	EN 13751
	Herbaty ziołowe/napary	7	0	0	EN 13751
	Herbata	19	0	1*	EN 13751
Inne	Preparat aminokwasowy	1	0	0	EN 13751
	Składnik napojów	8	0	0	EN 13751
	Śruta kakaowa	1	0	0	EN 13751
	Dodatek do żywności	1	0	0	EN 13751
	Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	1	0	0	EN 13751
	Suplementy diety	33	5	4*	EN 13751
	Posiłki i dania (gotowe)	7	1	1*	EN 13751
	Preparaty białkowe	2	0	0	EN 13751
	Sosy i zupy (w proszku)	4	0	0	EN 13751
Ogółem:		**252**	**7**	**13**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**93 %**	**3 %**	**5 %**	

* Błędne oznakowanie, napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE, napromienianie niedozwolone.

** Błędne oznakowanie, napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE.

4.28. Szwecja:

W 2013 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu.

4.29. Zjednoczone Królestwo. Liczba próbek: 176

		Liczba próbek: 176			
Kategoria środków spożywczych	**Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu**	**Zgodne**	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne**	**Zastosowana metoda CEN**
Zboża, nasiona, warzywa, owoce i uzyskane z nich produkty	Czosnek	3	1	0	EN 13751
	Makaron błyskawiczny typu noodle	34	8	4*	EN 1788 EN 13751
	Ostry sos (tzw. chutney) z mango	1	0	0	EN 13751
	Orzechy	1	0	0	EN 13751
	Krakersy ryżowe	1	0	0	EN 13751

Zioła i przyprawy	Zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne (suszone)	84	6	0	EN 1788 EN 13751
	Pasta curry	1	0	0	EN 13751
	Herbaty ziołowe/napary	1	1	0	EN 13751
	Zioła i przyprawy (świeże)	5	1	0	EN 13751
	Herbata	2	0	0	EN 13751
Inne	Kawa	1	0	0	EN 13751
	Suplementy diety	11	4	1*	EN 1788 EN 13751
	Sosy i zupy (w proszku)	4	1	0	EN 13751
Ogółem:		**149**	**22**	**5**	
Ogółem % zbadanych próbek:		**85 %**	**13 %**	**3 %**	

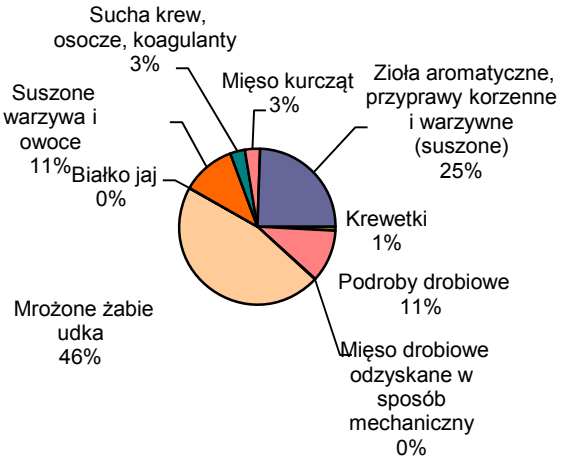
* Błędne oznakowanie, napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE, napromienianie niedozwolone.

5. STRESZCZENIE

Niniejsze sprawozdanie dotyczy okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. Zawiera ono zestawienie informacji przekazanych Komisji przez 26 państw członkowskich. Malta i Chorwacja nie przedłożyły danych za rok 2013.

W 2013 r. w 13 państwach członkowskich działało 25 jednostek przeprowadzających napromienianie, zatwierdzonych zgodnie z art. 7 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE. Jedna nowa jednostka przeprowadzająca napromienianie została zatwierdzona w Hiszpanii. Nie zamknięto żadnej zatwierdzonej jednostki przeprowadzającej napromienianie. W 2013 r. w siedmiu jednostkach przeprowadzających napromienianie nie przeprowadzono napromieniania żywności.

Ogółem działaniu promieniowania jonizującego w państwach członkowskich poddano 6876 ton produktów, z czego 84 % zostało napromienionych w trzech państwach członkowskich: Belgii (49,4 %), Niderlandach (24,4 %) i Hiszpanii (12,7 %). Dwa główne produkty, które poddawano napromienianiu, to żabie udka (46,4 %) oraz suszone zioła aromatyczne i przyprawy korzenne (24,4 %). Ogólna ilość produktów poddanych napromienianiu w UE spadła o 14 % w stosunku do poprzedniego roku 2012, kiedy to poddano napromienianiu 7972 tony.

26 państw członkowskich przekazało informacje dotyczące kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu. Cztery państwa członkowskie nie przeprowadziły w 2013 r. żadnych kontroli analitycznych w ramach kontroli i inspekcji urzędowych.

W 2013 r. 22 państwa członkowskie zbadały ogółem 5713 próbek. 66 % próbek zostało pobranych w trzech państwach członkowskich (50,5 % w Niemczech, 9,7 % we Włoszech i 6,3 % w Niderlandach; w 2012 r.: 52,4 % w Niemczech, 7,2 % w Niderlandach i 6,2 % w Zjednoczonym Królestwie). Niemcy utrzymują czołową pozycję, jeżeli chodzi o kontrolowanie produktów spożywczych na etapie wprowadzania do obrotu. 5511 próbek (96,5 %) było zgodnych z przepisami dyrektywy 1999/2/WE, 130 próbek (2,3 %) było niezgodnych, a 73 próbki (1,5 %) dały niejednoznaczne wyniki. Dwie główne przyczyny niezgodności przebadanych

próbek z przepisami to – podobnie jak w poprzednich latach – nieprawidłowe oznakowanie i zakazane napromienianie; innym powodem niezgodności z przepisami było napromienianie w jednostkach niezatwierdzonych przez UE. Przyczyny niezgodności z przepisami są podane w każdej tabeli z danymi na temat badań przeprowadzonych w każdym państwie członkowskim.

6. SPROSTOWANIE DO SPRAWOZDANIA KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ZA ROK 2012 DOTYCZĄCEGO SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO (COM(2014) 52 FINAL)

Na mocy niniejszego sprostowania pkt 4.10 – Hiszpania otrzymuje brzmienie:

„4.10. Hiszpania

Środki spożywcze analizowane na etapie wprowadzania produktów do obrotu	Liczba próbek: 141			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne	Niejednoznaczne	Niezgodne	
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	77	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ryby i produkty rybne	30	0	0	EN 1786
Herbaty ziołowe/napary	8	0	0	EN 13751
Mięso i produkty mięsne	2	0	0	EN 1786
Suszone grzyby lub produkty z grzybów suszonych	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Orzechy	6	0	0	EN 1787
Warzywa (suszone)	8	0	0	EN 13751; EN 1787”
Ogółem:	**140**	**1**	**0**	
Ogółem % zbadanych próbek:	**99 %**	**1 %**	**0 %**	